

AMERİKALI İŞÇİNİN DERDİ NE?

Aydınlık Dergisi, 20 Mart 2005

Yıldırım Koç

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) nüfusunun çok büyük bölümü işçilerden oluşuyor. Gelir getirici bir işte çalışanların yüzde 92,6'sı işçilik yapıyor; bu insanların geçimlerini sağlamalarının yolu, işgüçlerinin satılması.

ABD işçi sınıfı kendi sermayedarları tarafından sömürülüyor. Ancak ABD'li sermayedarlar, tüm dünyadaki az gelişmiş ülke halklarını acımasız bir biçimde sömürdüklerinden, bu sömürüden elde ettikleri gelirin bir bölümünü kendi işçilerinin çok büyük bir bölümüne verebiliyor. ABD kökenli ulusötesi şirketler bu sömürüden büyük karlar elde ettikçe ABD Devletine vergi veriyor. Bu vergilerin bir bölümü, ABD işçi sınıfının ihtiyaçlarının karşılanması için harcanıyor. Ayrıca, ABD'de kurdukları şirketlerde milyonlarca işçi çalışıyor.

Ancak son yıllarda ABD işçi sınıfının büyük bir sorunu var. Bu sorun giderek büyüyor.

Bu sorun, sömürülmek mi? Hayır. ABD işçi sınıfı, ABD sermayesi dünyayı sömürdükçe elde edilen büyük karların bir bölümü vergi, bir bölümü de iş imkanı olarak ABD'ye geldiği sürece, sömürülmekten pek şikayetçi değildi.

Bu nedenle de, ABD işçilerinin büyük bölümü, yüzyılı aşkın bir süredir ABD'nin emperyalist dış politikalarının en etkili destekçisi oldu. ABD 1965 yılında Vietnam'da büyük bir savaş başlattı. ABD Hükümetinin en büyük destekçisi ABD sendikalarıydı (AFL-CIO). ABD 1991 yılında Irak'a saldırdı. ABD sendikalarından her türlü desteği aldı. ABD 2003 yılında hukukdışı bir biçimde Irak'ı işgal etti, birçok savaş suçu ve insanlık suçu işledi. ABD sendikaları tam destek verdi. Destek verenler yalnızca ABD sendikaları mı? Değil. ABD seçmenlerinin yüzde 93'ü işçi sınıfından. Onlar da seçimlerde verdikleri oylarla bu politikaları desteklediler. Ne zaman tepki göstermeye başlayacaklar? Irak'tan gelen tabut sayıları onbinleri bulunca, Irak işgaline karşı kitlesel tepkiler başlayacak. Vietnam Savaşı'nda olduğu gibi.

Peki, bugün Amerikan işçisinin en büyük derdi ne?

Amerikan işçisinin bugün en büyük derdi, ulusötesi şirketlerin iş olanaklarını başka ülkelere kaydırmaları.

Bu konuyu dikkatle izliyorlar. ABD işçi sendikalarının üst örgütü olan AFL-CIO'nun internetteki sitesinde özel bir bölüm yapmışlar ("Job Tracker, Working America"). ABD'nin bütün eyaletlerinde tek tek hangi şirketlerin fabrikalarını başka ülkelere taşıdıklarını izliyorlar ve duyuruyorlar. Ayrıca bu konularda araştırmalar yaptırıp yayınlatıyorlar. Ortaya çıkan tablo, onlar açısından ürkütücü.

14 Ekim 2004 tarihinde yayınlanan 88 sayfalık bir rapora göre, son üç yıllık dönemde ABD şirketleri Meksika, Çin, Hindistan ve diğer Asya ülkelerine çok sayıda üretim birimi kaydirdi. Bu nedenle, 2001 yılında 204 bin iş olanağı bu yolla aktarılmışken, bu sayı 2004 yılında 406 bine çıktı. Meksika'ya aktarılan iş olanaklarının yüzde 53'ü ve Çin'e aktarılan iş olanaklarının yüzde 34'ü sendikalı işçilere aitti. Başka ülkelere aktarılan iş olanaklarının büyük bir bölümü imalat sanayinde bulunuyordu.

Bu kapsamlı rapora göre, ABD hükümeti bu iş olanağı kaymalarını önlemek için gereken tedbirleri almalıdır. Ayrıca, bu istihdam kaymasının vergi gelirleri ve vergi gelirleriyle finanse edilen sosyal hizmetler üzerindeki etkisinin de incelenmesi gereklidir.

Bu koşullarda ABD işçi sınıfı ne yapacak? Azgeliřmiř lke işçi sınıflarıyla işbirliği yapıp ABD ulusötesi şirketleriyle mücadele mi edecek? Yoksa, ABD Devletiyle işbirliği yapıp, ABD kökenli şirketlerin kar gerçekleştirmelerini ABD'de yapmaları ve fabrikalarını ABD'de tutmaları için çaba mı gösterecek? Kısa vadeli sınıf çıkarları hangisini gerektiriyor?

Bu koşullarda nesnel çıkarlar, küresel sermayeye karşı küresel direnişi mi gündeme getiriyor, yoksa, çeşitli ülkelerin işçi sınıfları arasında çıkar kavgasını mı?

Herkes kısa vadeli hesabını bu nesnel çıkarlara göre yapmak, ittifak politikalarını ona göre biçimlendirmek durumundadır.